

SPOR FAALİYETLERİNİN AKADEMİK BAŞARI ÜZERİNDE ETKİSİNİN İNCELENMESİ

*Aytekin Hamdi BAŞKAN
Merve YİĞİT*

GİRİŞ

Günümüzde, hareketsiz yaşama bağlı sağlık sorunları nedeniyle artan sağlık harcamaları ülke bütçelerini zorlayacak düzeylere ulaşmıştır (1). Bu nedenle bireylerin ve özellikle okul çağındaki çocukların fiziksel aktivite düzeylerinin geliştirilmesi yönetsel anlamda Sağlık ve Milli Eğitim Bakanlıklarının öncelikli konuları içine girmiştir. Çocuğun sportif aktivitelere katılımı, gelişimi açısından oldukça önemlidir. Çocukların televizyon ve bilgisayar gibi teknolojik materyallerle geçirdikleri zamanın fazlalığı ve çocukların sürekli oturuyor olmaları sonucunda çeşitli vücut duruş bozuklukları, hareketsizlik ve kilo artışı, kas gücünde azalma ve kemik dokularında değişiklikler görülebilmektedir(2). Artan vücut kütlesi ve vücut yağ yüzdesi çocuğun fiziksel, fizyolojik, motorik özelliklerini olumsuz etkilemektedir (3). Teknolojinin hızla gelişip ilerlemesinde çocukların sportif aktivitelere katılımı da olumsuz etkilemiştir. Çocukların bireysel veya grup olarak katılabildikleri sportif aktiviteler, rekreatif etkinlikler yerini bilgisayar başında grup ya da bireysel etkinliklere bırakmıştır. Bu da çocukların asosyal bir hayat, toplum içine çıkmama isteği vb. gibi olumsuz sonuçlar ortaya çıkarmaktadır. Çocukların fiziksel performanslarını artırmak, daha sağlıklı bir yaşam sürmelerini ve egzersiz yapmayı alışkanlık haline getirmek amacıyla spor okullarına devam ettikleri görülmektedir (4). Turhan ve ark. (2019) çocukların fiziksel aktivite ve sportif faaliyetler açısından gençlik kamplarından bu ihtiyacı bir nebze karşıladığını belirtmişlerdir (5). Erken yaşlarda harekete yönlendirilmiş çocuklar için spor, yemek, içmek ve uyumak gibi zorunlu bir yaşam ihtiyacıdır. Temel hareket becerilerini geliştiren çocuklar, özelleşmiş becerileri geliştirmek ve bu becerileri yaşam boyu rekreasyonel, oyun, spor ve dans aktivitelerine transfer etmek için hazır olacaklardır (6). Erken yaşta herhangi bir aktivite veya etkinliğe yönlendirilen çocuklar; sosyal, özgüveni yüksek, sorumluluk sahibi bir birey olacaklardır. Çocuklara küçük yaşlardan itibaren görev ve sorumluluk bilincini aşlamak ve

2015-2019 yılları arasında yapılan google trend aramalarında akademik başarı üzerine yapılan aramalarda iller arasında en fazla arama Erzincan ilinde iken, İstanbul 2. Sırada yer almaktadır (Tablo 2).

2015-2019 yılları arasında yapılan google trend aramalarında akademik başarı üzerine yapılan aramalarda iller arasında en fazla Erzincan ilindedir (Tablo 3).

2015-2019 yılları arasında yapılan google trend aramalarındaki spor faaliyetleri üzerine yapılan aramalarda iller arasında en fazla İstanbul ilindedir (Tablo 4).

Sonuç olarak; çocukların kendi yetenek ve becerilerine göre kendi istekleri doğrultusunda herhangi bir fiziksel veya rekreatif faaliyetlere katılan çocuklarda; erken yaşta sorumluluk ve özgüven duygusu oluşmakta, bu çocuklar disiplinli ve düzenli bir birey olarak yetişmektedir. Bu kazanımları elde eden çocuklarda ise başarı kaçınılmaz olur.

Kaynaklar

- 1- Türkiye Ulusal Hastalık Yüğü Çalışması. (2004). Ankara, 68-87. Akt. Canlı, U. Günay, M. (2016) Basketbol Oynayan Erkek Çocukların Akademik Başarılarının Bazı Değişkenler ile İlişkisi Cilt 2, Sayı 2, 39-49,
- 2- Cengiz, C., & İnce, M. L. (2013). Farklı okul ortamlarındaki çocukların okul sonrası fiziksel aktivitelerde algıladıkları öz-yeterlikleri. Yönetim Bilimleri Dergisi, 11 (21), 135-147. Akt. Canlı, U. Günay, M. (2016) Basketbol Oynayan Erkek Çocukların Akademik Başarılarının Bazı Değişkenler ile İlişkisi Cilt 2, Sayı 2, 39-49.
- 3- Çetin, E., Özcan, N., & Yılmaz, U. (2016) 10-12 Yaş Grubundaki Erkek Çocukların Beden Kitle İndeksine Göre Fiziksel, Fizyolojik ve Motorik Özelliklerinin Değerlendirilmesi. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 20(1), 60-70.
- 4- Saka, T., Yıldız, Y., Tekbaş, Ö. F., & Aydın, T. (2008). Genç erkeklerde spor okulu eğitim programının bazı antropometrik ve fonksiyonel testler üzerine etkisi, Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 2(1), 1-8. Akt. Canlı, U. Günay, M. (2016) Basketbol Oynayan Erkek Çocukların Akademik Başarılarının Bazı Değişkenler ile İlişkisi Cilt 2, Sayı 2, 39-49.
- 5- Turhan, F.H., İnce, U., Tüfekçi, Ş. (2019). Gençlik Kamplarında Görev Yapan Program Sorumlularının Öz Kendilik Düzeylerinin İncelenmesi. Şahin, S., Özaltaş, H.N. (Ed.), (s. 169-193). Ankara: Akademisyen
- 6- Özer, D. S., & Özer, K. (2012). Çocuklarda Motor Gelişim. Nobel Yayınları, Ankara. . Akt. Canlı, U. Günay, M. (2016) Basketbol Oynayan Erkek Çocukların Akademik Başarılarının Bazı Değişkenler ile İlişkisi Cilt 2, Sayı 2, 39-49.
- 7- Carter, V. Good, E. (1973). Dictionary of Education. 4. Baskı. New York: McGraw Hill Book Company. Akt. Erdoğan, M.Y (2007). Ana- Baba Tutumları ve Öğretmen Davranışları ile Öğrencilerin Akademik Başarıları Arasındaki İlişkiler. SAÜ Eğitim Fakültesi Dergisi.
- 8- Ahmann, J. Stanley ve Marvin D.(1971). Evaluating Pupil Growth: Principles of Tests and Measurement. 4. Baskı. Boston: Allyn and Bacon Inc. Akt. Erdoğan, M.Y (2007). Ana- Baba Tutumları ve Öğretmen Davranışları ile Öğrencilerin Akademik Başarıları Arasındaki İlişkiler. SAÜ Eğitim Fakültesi Dergisi.

- 9- Julian, C. Stanley, K. D.(1972). Educational and Psychological Measurement and Evaluation. 50. Baskı New Jersey: Prentice-Hall Inc. Akt. Erdoğan, M.Y (2007). Ana-Baba Tutumları ve Öğretmen Davranışları ile Öğrencilerin Akademik Başarıları Arasındaki İlişkiler. SAÜ Eğitim Fakültesi Dergisi.
- 10- Koç, N.(1981).Liselerde Öğrencilerin Akademik Başarılarının Değerlendirilmesi Uygulamalarının Etkililiğine İlişkin Bir Araştırma. Ankara Üniversitesi Basımevi. Ankara. Akt. Erdoğan, M.Y (2007). Ana- Baba Tutumları ve Öğretmen Davranışları ile Öğrencilerin Akademik Başarıları Arasındaki İlişkiler. SAÜ Eğitim Fakültesi Dergisi.
- 11- Celep, C.(1997). Öğretmenlik Yeterlilik Duygusu. Yaşadıkça Eğitim Dergisi, İstanbul, Ocak/Şubat. Demirtaş, H.(1999). Orta Öğretim Kurumlarında Sorumluluğa Dayalı Sınıf Yönetimi. Öğretmen Dünyası, Sayı 238.
- 12- Sadık, F. (2002). Sınıf İçindeki Problem Davranışların Nedenleri. Eğitim Araştırmaları, Sayı.9 Ankara.Gordon, T.(1997). Etkili Öğretmenlik Eğitimi. Sistem yayıncılık. Çev. Emel Aksay. İstanbul. Akt.
- 13- Erdoğan, M.Y (2007). Ana- Baba Tutumları ve Öğretmen Davranışları ile Öğrencilerin Akademik Başarıları Arasındaki İlişkiler. SAÜ Eğitim Fakültesi Dergisi.
- 14- Güçlü, N.(2000). Öğretmen Davranışları. Milli Eğitim. Sayı. 147.12-18. Akt. Erdoğan, M.Y (2007). Ana- Baba Tutumları ve Öğretmen Davranışları ile Öğrencilerin Akademik Başarıları Arasındaki İlişkiler. SAÜ Eğitim Fakültesi Dergisi.
- 15- Erdoğan, M.Y (2007). Ana- Baba Tutumları ve Öğretmen Davranışları ile Öğrencilerin Akademik Başarıları Arasındaki İlişkiler. SAÜ Eğitim Fakültesi Dergisi.
- 16- Bruner, J.S.(1960). The Process of Education. Cambridge: Harward University. Akt. Erdoğan, M.Y (2007). Ana- Baba Tutumları ve Öğretmen Davranışları ile Öğrencilerin Akademik Başarıları Arasındaki İlişkiler. SAÜ Eğitim Fakültesi Dergisi.
- 17- Kuzgun Y.(1972).Anne-Baba Tutumlarının Bireyin Kendini Gerçekleştirme Düzeyine Etkisi (Yayınlanmamış doktora tezi) Ankara. Yavuzer H.(1994). Çocuk Psikolojisi Remzi Kitabevi Yay. İstanbul. Akt.
- 18- Erdoğan, M.Y (2007). Ana- Baba Tutumları ve Öğretmen Davranışları ile Öğrencilerin Akademik Başarıları Arasındaki İlişkiler. SAÜ Eğitim Fakültesi Dergisi.
- 19- Çağlak S. (2005). Okul öncesi dönemde hareket gelişimi ve eğitimi, Erken Çocuklukta Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar 1 (Yay. Haz.: M. Sevinç), Morpa Kültür Yayınları, İstanbul. Çağlak Sarı, S. (2011). Okul öncesi çocuk ve hareket eğitimi (Ed.:M. Ormanlıoğlu Uluğ ve G. Karadeniz), Okul Öncesi Çocuk ve..., Nobel Yayınları, Ankara.
- 20- Çelik. Şahin, S. (2008). Çocuk ve spor, beni tanıyor musun? Trabzon Valiliği Kültür Yayınları. Düzey Matbaacılık, Trabzon.
- 21- Çelik, A., & Şahin, M. (2013). Spor ve çocuk gelişimi, The Journal of Academic Social Science Studies JASSS-International Journal of Social Science, 6(1): 467-478. Akt. Canlı, U. Günay, M. (2016) Basketbol Oynayan Erkek Çocukların Akademik Başarılarının Bazı Değişkenler ile İlişkisi Cilt 2, Sayı 2, 39-49.
- 22- Ferris, L.T., Williams, J.S. & Shen, C.L. (2007). The effect of acute exercise on serum brain-derived neurotrophic factor levels and cognitive function. Med Sci Sports Exerc, 39: 728-34. Akt. Canlı, U. Günay, M. (2016) Basketbol Oynayan Erkek Çocukların Akademik Başarılarının Bazı Değişkenler ile İlişkisi Cilt 2, Sayı 2, 39-49,
- 23- <http://cocukvespor.blogcu.com/spor-yapan-cocugun-okul-basarisi-da-yuksek-oluyor/9230589>
- 24- Peternelj, B., Skof, B. & Strel, J. (2009). Academic achievement of pupils in sport classes: Pupils attending sport classes have higher final grades, but.... Kinesiology Slovenica, 15(1), 5-16. Akt. Canlı, U.

Herkes İçin Spor ve Wellness Araştırmaları 2

- 25- Günay, M. (2016) Basketbol Oynayan Erkek Çocukların Akademik Başarılarının Bazı Değişkenler ile İlişkisi Cilt 2, Sayı 2, 39-49,
- 26- Engin, A. O., Özen, Ş., & Bayođlu, V. (2009). Öğrencilerin okul öğrenme başarılarını etkileyen bazı temel değişkenler. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 3, 125-156. Akt.
- 27- Canlı, U. Günay, M. (2016) Basketbol Oynayan Erkek Çocukların Akademik Başarılarının Bazı Değişkenler ile İlişkisi Cilt 2, Sayı 2, 39-49.